

Kompiuterinio įrašo struktūra

Tinka KATIĆ

Kroatijos nacionalinė ir universiteto biblioteka, ul. Hrvatske bratske zajednice bb, 10000 Zagreb, Croatia, el. paštas: tkatic@nsk.hr

Norint aptarti kompiuterinio įrašo bei kompiuterinio katalogo struktūrą, nepakanka remtis tikta ISBD, kaip įrašo rengimo pagrindu. Būtina į šią struktūrą įvelgti per pateiktą studijos „Funkcinių reikalavimų bibliografiniams įrašams“ (FRBR) modelį. Tyrimo elementai: entitetai, atributai ir jų tarpusavio santykiai atsirado analizuojant bibliografinių įrašų duomenis. Todėl pagrindiniais tyrimo šaltiniais tapo ISBD, „Gairės autoritetiniams ir nuorodų įrašams sudaryti“, „Gairės dalykiniais autoritetiniams ir nuorodų įrašams sudaryti“. „UNIMARC vadovas“ bei „AITF“ categories for the description of works of art. Šie šaltiniai aprėpia visas medžiagos rūšis, įvairias fizines laikmenas bei formatus ir duomenų įrašo modelius, o tyrimo autoriai, apibrėždami funkcinis reikalavimus bibliografiniams įrašams, atsižvelgė į įvairias vartotojų kategorijas bei jų poreikius rasti būtent tą medžiagą, kuri atitinka vartotojo užklausą, identifikuoti, atrinkti ir gauti aprašytą entitetą.

FRBR studijos analizinėje dalyje nustatytos trys entitetų grupės.

Pirmąją grupę sudaro keturi entitetai: *kūrinys*, *ekspresija*, *manifestacija* ir *vienetas*.

Antrosios grupės entitetai yra atsakingi už intelektualinį ir meninį turinį, gamybą arba pirmosios grupės entitetų nuosavybę (asmenys ir kolektyvai).

Trečioji grupė apima entitetus, susijusius su turinio tvarkymu - sąvokos, dalykai, įvykiai ir vietos, tačiau kūrinio dalykas gali būti ir dviejų pirmųjų grupių entitetai.

Kitoje FRBR studijos dalyje atributai siejami su kiekvienu entitetu bei santykiais tarp entitetų, kurie yra svarbūs vartotojams. Panaudoti atributai yra pateikti ISBD ir abejojose „Gairėse“ darant prielaidą, kad tai - būtent tie elementai, kurių pagrindu vartotojai formuluoja klausimus ir išreiškia atsakymus, gautus į juos.

Tolimesniame FRBR tyrimo modelio skyriuje aprašomi santykiai, nustatyti tarp entitetų, tarp entitetų grupių (santykis tarp kūrinio, ekspresijos, manifestacijos ir vieneto; asmens ir kolektyvo santykis su pirmosios grupės entitetais; santykis tarp dalykų), taip pat kiti

santykiai tarp pirmosios grupės entitetų (santykis kūrinys-kūrinys, santykis ekspresija-ekspresija, santykis manifestacija-manifestacija ir t.t.). Tam, kad būtų įvertinta jų reikšmė, atributai ir santykiai tarp entitetų buvo iširti atsižvelgiant į vartotojo pastangas rasti, identifikuoti, atrinkti ir gauti konkretų entitetą ar jų grupę.

Atlikus išsamią entitetų ir jų santykių bei vartotojų poreikių analizę, buvo pasiūlytas aprašomųjų ir organizuojančių elementų minimaliam bibliografiniam įrašui sąrašas, kuris padės vartotojams: a) rasti visas manifestacijas, apimančias kūrinius, už kuriuos yra atsakingas tam tikras asmuo ar kolektyvas, įvairias tam tikro kūrinio ekspresijas, tam tikro dalyko kūrinius bei kurios nors serijos kūrinius; b) rasti konkrečią manifestaciją, kai asmenų ir/ar kolektyvų vardai yra žinomi, kai žinoma manifestacijos antraštė, kai žinomas manifestacijos identifikatorius; c) identifikuoti kūrinį; d) identifikuoti kūrinio ekspresiją; e) identifikuoti manifestaciją; f) atrinkti kūrinį; g) atrinkti ekspresiją; h) atrinkti manifestaciją ir i) gauti manifestaciją.

Vienas iš galimų tyrimo modelio taikymo variantų¹ gali padėti peržiūrėti ir kurti nacionalines katalogavimo taisykles, atsižvelgiant į naujas bibliotekinių išteklių rūšis ir naujas laikmenų formas. Pagal šias rekomendacijas sukurti kompiuterinio įrašo pavyzdžiai vaizduoja modelio nustatytų entitetų santykius. Prieš sukuriant įrašus, buvo sudarytas aprašo elementų sąrašas kiekvienam entitetui. Kadangi keliose tyrimo vietose pabrėžta, kad entitetai ir jų santykiai yra didelės apimties, bet nėra išsamūs, sąrašas sutvarkytas taip, kad iš pradžių būtų išskiriami senų knygų aprašo elementai, kurie yra išvardinti priede A, o paskui, remiantis „Pravilnik i piručnik za izradbu abecednih kataloga“, „ISBD(A)“, „UNIMARC nurodymu Nr. 3 : senieji (antikvariniai) monografiniai leidiniai“² ir „UNIMARC vadovu: bibliografinis formatus“, pridėdami ir kiti trūkstami aprašo atributai bei elementai. Pridėti atributai ir elementai pažymėti žvaigždute, ir šalia kiekvieno aprašo elemento, nepaisant to, iš kokio šaltinio jis paimtas, nurodomos UNIMARC formato lauko ir polaukio žymos.

Kompiuterinio įrašo struktūra

Entitetų, atributų bei aprašo elementų ir atitinkamų UNIMARC formato laukų ir polaukių sąrašas

Entitetų, atributų bei aprašo elementų pavadinimai UNIMARC formato laukai ir polaukiai

1. Kūrinys

<i>Kūrinio antraštė</i>	
Unifikuota antraštė - kūrinio antraštė	500 \$a
Unifikuota antraštė - kūrinio antraštė	500 \$i
*Unifikuotas sutartinis pradžmuo	503 \$a
Pagrindinė antraštė	200 \$a
<i>Kūrinio forma</i>	
Unifikuotos antraštės papildymas	500 \$
Pastaba apie turinio formą, paskirtį bei literatūros tipą...	300
Senieji monografiniai leidiniai: bendrieji duomenys	140
Turinio formos kodas	140 \$a/9-16
Literatūros kūrinio kodas	140 \$a/17-18
Biografijos kodas	140 \$a/19
Žanro paieškos pradžmuo...	608 \$a.j.x.z.2.3
<i>Kūrinio data</i>	
Unifikuotos antraštės papildymas	500 \$k
*Pastabos apie kūrinio bibliografinę istoriją	300 \$a
* <i>Kūrinio kalba</i>	
*Pastaba apie turinio formą, paskirtį bei literatūros tipą...	300 \$a
* Kūrinio originalo kalba	101 \$c
<i>Kiti skiriamieji požymiai</i>	
*Pastabos apie originalą	324 \$a

2. Ekspresija

<i>Ekspresijos antraštė</i>	
Neapibrėžta tyrime	
*Pagrindinė antraštė	200 \$a
*Pastabos apie vertimą ir/ar perdirbinį	300 \$a
<i>Ekspresijos forma</i>	
*Bendras medžiagos apibūdinimas	200 \$b
	500 \$b
Pastaba apie turinio formą, paskirtį bei literatūros tipą...	300 \$a
*Senieji monografiniai leidiniai: bendrieji duomenys	140
Iliustracijų kodai - knyga	140 \$a/0-3
Iliustracijų kodai - įklija	140 \$a/4-7
Iliustracijų kodai - technika	140 \$a/8
<i>Ekspresijos data</i>	
Unifikuotos antraštės papildymas	500 \$k
Išleidimo ir t.t. data	210 \$d

Pastaba apie išleidimą ir t.t.	300 \$a
Bendrai tvarkomi duomenys	100
Išleidimo datos tipas	100 \$a/8
Pirmoji išleidimo data	100 \$a/9-12
Antroji išleidimo data	100 \$a/13-16
<i>Ekspresijos kalba</i>	
Unifikuotos antraštės papildymas	500 \$m
Pastabą apie turinio formą, paskirtį bei literatūros tipą...	300 \$a
Kalbos kodai	101 \$a.d-g.i-j
<i>Kiti skiriamieji požymiai</i>	
Unifikuotos antraštės papildymas	500 \$q
*Pastabos apie vertimą ir/ar perdirbinį	300 \$a
*Pastabos apie originalą	324 \$a

3. Manifestacija

<i>Manifestacijos antraštė</i>	
Pagrindinė antraštė (itraukiama priedėlinė antraštė ir kitos to paties autoriaus kūrinių antraštės)	200 \$a
*Pagrindinė kito autoriaus arba anoniminio kūrinio antraštė	200 \$c
Gretutinė antraštė	200 \$d
	510
Gretutinės antraštės kalba	200 \$z
*Paastraštė ir kita informacija, susijusi su antrašte	200 \$c
*Antraštė papildomame antraštiniame puslapyje	513
*Antraštė pirmame teksto puslapyje	514
*Vidinė antraštė	515
*Kiti antraščių variantai	517
*Pagrindinė antraštė dabartine rašyba	518
*Išplėstinė antraštė	532
*Pastabos apie pagrindinę antraštę	300 \$a
*Pastabos apie gretutinę antraštę	300 \$a
*Pastabos apie paastraštę	300 \$a
*Pastabos apie papildomą tekstą [papildomai išspausdinta]	300 \$a
*Turinio pastabos	327 \$a
<i>Atsakomybės duomenys</i>	
Pirmieji atsakomybės duomenys	200 \$f
Kiti atsakomybės duomenys	200 \$g
Pastabos apie atsakomybės duomenis	300 \$a
<i>Laidos duomenys</i>	
Laidos/atspaudu duomenys	205 \$a
Papildomi laidos duomenys	205 \$b
Gretutiniai laidos duomenys	205 \$d
Pirmieji laidos atsakomybės duomenys	205 \$f
Kiti laidos atsakomybės duomenys	205 \$g
Pastabos apie laidą	300 \$a
<i>Išleidimo ir t.t. vieta</i>	
Pirmoji arba pagrindinė išleidimo vieta	210 \$a

Kita išleidimo vieta	210 \$a	*Vandenženklis kodas	140 \$a/22
Pastabos apie išleidimą ir t. t.	300 \$a	*Spaustuviniško ženklo kodas	140 \$a/23
Išleidimo ar pagaminimo šalis/vietovė	102 \$a-b	*Leidėjo ženklo kodas	140 \$a/24
*Vieta kaip paieškos pradmuo	620 \$a-d,3	*Ornamentinio ženklo kodas	140 \$a/25
*Spaustuvininkas, leidėjas, platintojas		<i>Spausdintos raidės akutė (typeface)</i>	
Spaustuvininko, leidėjo, platintojo vardas	210 \$c	*Žanro paieškos pradmuo...	608 \$a,2,3
Spaustuvininko leidėjo, platintojo funkcijų duomenys	210 \$c	Fizinių duomenų pastabos	300 \$a
Pastabos apie išleidimą ir t. t.	300 \$a	<i>Raidės dydis</i>	
<i>Išleidimo ir t. t. data</i>		*Žanro paieškos pradmuo...	608 \$a,2,3
Išleidimo ir t. t. data	210 \$d	Fizinių duomenų pastabos	300 \$a
Pastabos apie išleidimą ir t. t.	300 \$a	*Bibliografinė nuoroda	
Bendrai tvarkomi duomenys	100	Išorinių rodyklių, referatų, aprašymų, nuorodų pastabos	321 \$a
Išleidimo datos tipas	100 \$a/8		
Pirmoji išleidimo data	100 \$a/9-12		
Antroji išleidimo data	100 \$a/13-16		
<i>Gamintojas</i>		4. Atskiras egzempliorius	
Gamybos vieta	210 \$c	<i>Egzemploriaus identifikatorius</i>	
Gamintojo vardas	210 \$g	Neapibrėžtas tyrime	
Gamybos data	210 \$h	*Šifras	990 \$a
Pastabos apie išleidimą	300 \$a	*Inventoriaus numeris	991 \$a-b
*Bendrai tvarkomi duomenys	100	*Buvimo vieta	992 \$a
Išleidimo datos tipas	100 \$a/8,h-i	<i>Fingerprint identifikatorius</i>	
<i>Serija</i>		Fingerprint identifikatorius	012 \$a,2,5
Serijos antraštė	225 \$a	*Susijusios su egzemplioriumi antraštės	
Gretutinė serijos antraštė	225 \$d	*Viršelio antraštė	512 \$a,e,5
Serijos paantraštė	225 \$e	*Nugarėlės antraštė	516 \$a,e,5
Atsakomybės duomenys	225 \$f	*Pastabos apie aprašomąjį egzempliorių	316 \$a,5
Atskiros dalies numeris	225 \$h	<i>Egzemploriaus istorija</i>	
Serijos numeracija	225 \$v	Pastabos apie egzemploriaus istoriją	317 \$a,5
*Gretutinė antraštės kalba	225 \$z	<i>Žymos/parašai</i>	
<i>Laikmenos apimtis</i>		Pastabos apie aprašomąjį egzempliorių	316 \$a,5
Apimtis	215 \$a	<i>Egzemploriaus būklė (knygos blokas)</i>	
Fizinių duomenų pastabos	300 \$a	*Pastabos apie aprašomąjį egzempliorių	316 \$a,5
<i>Fizinių vienetų skaičius/spaustuvės žymos</i>		*Pastabos apie apsaugos veiksmus	318 \$l,5
Apimtis	215 \$a	Senieji monografiniai leidiniai: specifinės	
Fizinių duomenų pastabos	300 \$a	egzemploriaus savybės	141
<i>Laikmenos išmatavimai</i>		Egzempliorių išsaugojimo kodas -	
Vieneto išmatavimai	215 \$d	knygos blokas	141 \$a/6-7,\$5
Fizinių duomenų pastabos	300 \$a	<i>Atlikti apsaugos veiksmai (knygos blokas)</i>	
<i>Foliacija/bibliografinis formatas</i>		*Pastabos apie apsaugos veiksmus	318 \$a,c-k,n-r,5
*Vieneto išmatavimai	215 \$d	<i>Planuojami veiksmai (knygos blokas)</i>	
Fizinių duomenų pastabos	300 \$a	*Pastabos apie egzemploriaus būklę	318 \$b,d-k,n-r,5
<i>Fizinė terpė</i>		*Egzemploriaus įrišimas	
Kitos fizinės savybės	215 \$c	Pastabos apie aprašomąjį egzempliorių	316 \$a,5
Fizinių duomenų pastabos	300 \$a	Senieji monografiniai leidiniai: specifinės	
*Žanro paieškos pradmuo...	608 \$a,2,3	egzemploriaus savybės	141 \$a/0-3
Senieji monografiniai leidiniai: bendrieji duomenys	140	Įrišimo medžiagos kodas	141 \$a/0-2
*Iliustracijų kodai - knyga	140 \$a/0-3	Įrišimo tipo kodas	141 \$a/3
*Iliustracijų kodai - įklija	140 \$a/4-7	*Įrišimo būklė	
*Iliustracijų kodai - technika	140 \$a/8	Pastabos apie apsaugos veiksmus	318 \$l
Pagrindinė medžiaga - knyga	140 \$a/20	Senieji monografiniai leidiniai: specifinės	
Pagrindo medžiaga - įklija	140 \$a/21	egzemploriaus savybės	141
		Egzempliorių išsaugojimo kodas -	
		įrišimas	141 \$a/5

Kompiuterinio įrašo struktūra

*Atlikti apsaugos veiksmai (įrišimas)		9. Dalykas	
Pastabos apie apsaugos veiksmus	318 \$a,c-k,n-r,5	<i>Dalyko pavadinimas</i>	
*Planuojami veiksmai (įrišimas)		Teminė dalykinė rubrika <dalykas>	606 \$a,x-z,2
Pastabos apie apsaugos veiksmus	318 \$b,d-k,n-r,5		
*Konvoliutai		10. Įvykis	
Pastabos apie aprašomąjį egzempliorių	316 \$a,5	<i>Įvykio pavadinimas</i>	
Senieji monografiniai leidiniai: specifinės		Teminė dalykinė rubrika <įvykis>	606 \$a,x-z,2
egzemploriaus savybės	141		
„Irišta su“ kodas	141 \$a/4		
		11. Vieta	
5. Asmuo		<i>Vietos pavadinimas</i>	
<i>Asmens vardas</i>		Vietovardžio dalykinė rubrika <vieta>	607 \$a,x-z,2
Pradinis įvedimo elementas (pradmens pradžia)	700, 701, 702 \$a		
Asmenvardžio dalis	700, 701, 702 \$b		
<i>Datos</i>		Kompiuterinių įrašų pavyzdžiai	
Gimimo, mirties ir t. t. datos	700, 701, 702 \$f	Atskirų entitetų aprašo elementų pagrindu sukurti originalaus Marko Marulić kūrinio <i>De institutione bene vivendi per exempla sanctorum</i> lotynų kalba ir jo vertimų į italų bei vokiečių kalbas kompiuterinių įrašų pavyzdžiai.	
<i>Asmens vardo priedai, bet ne datos</i>		1 pavyzdys	
Titulas, tarnyba, adresas ir t. t.	700, 701, 702 \$c,p	Marko Marulić. <i>De institutione bene vivendi per exempla sanctorum</i> . Venecija, 1506.	
<i>Kiti apibūdinimai, susiję su asmeniu</i>		00000iam0 2200000 45	
Santykio kodas	701, 702 \$4	001 930513058	
<i>Kiti apibūdinimai</i>		100 ## \$a 19930513d1506 y0hrvy0191 na	
Autoritetinio įrašo numeris	700, 701, 702 \$3	101 0# \$a lat	
		102 ## \$a IT	
6. Kolektyvas		140 ## \$a c a b 1100	
<i>Kolektyvo pavadinimas</i>		141 ## \$a f b0ec\$5CiZaNSK: RIIF-16°-80	
Pradinis įvedimo elementas	710, 711, 712 \$a	200 1# \$a Marcus Marulus Spalatensis De institutione bene vivendi per exempla sanctorum	
Padalinys	710, 711, 712 \$b	\$a M. Maruli Carmen de doctrina Domini nostri Iesu Christi pendentis in cruce	
Pavadinimo priedas ar patikslinimai	710, 711, 712 \$c	\$c Reverendo in [Christo] patri Hieronymo Cippico Diuini humaniq[ue] iuriconsulto, Canonico et Archidiacono metropolitanae Spalatensis ecclesiae dignissimo Marcus Marulus salut[em] plu[rimum] dicit	
<i>Apibūdinimai susiję su kolektyvu</i>		\$c Carme[n] Hieronymi Macareli ...	
Santykio kodas	711, 712 \$4	\$c Lamp. Francisci Lucensi [epigramma in fine]	
<i>Kiti apibūdinimai</i>		210 ## \$a Impressit Venetis	
Autoritetinio įrašo numeris	710, 711, 712 \$3	\$c presbiter Fra[n]ciscus Lucensis de Co[n]sortibus ... et Bernardinus de Vialib[us] Venetus	
*7. Šeima		\$d anno D[omi]ni M.D.vi. die x. mensis Februarii	
<i>Šeimos vardas</i>		215 ## \$a [334] listova	
Pradinis įvedimo elementas	720, 721, 722 \$a	\$d 16° (15 cm)	
<i>Datos</i>			
Pradmeniui reikalingos šeimos vardo datos	720, 721, 722 \$f		
<i>Kiti apibūdinimai, susiję su šeima</i>			
Santykio kodas	721, 722 \$4		
<i>Kiti apibūdinimai</i>			
Autoritetinio įrašo numeris	720, 721, 722 \$3		
8. Tema			
<i>Temos pavadinimas</i>			
Teminė dalykinė rubrika <tema>	606 \$a,j,x-z,2		

- 300 ## \$a Jed. oblik autorova imena: Marko Marulić
 300 ## \$a Got.
 300 ## \$a Podaci o izdavanju preuzeti iz kolofona
 300 ## \$a Inicijali
 300 ## \$a Sig.: a⁸-z⁸, A⁸-Q⁸
 300 ## \$a List Q7: Jacobus Grasolarius ad lectorem; Franciscus Lucensis de [Con]sortibus ad lector[m]
 316 ## \$a Nedostaje poglavlje XI. i XII. u četvrtoj knjizi i početak pete knjige
 \$5 CiZaNSK: RIIF-16⁰-80
 316 ## \$a Uvezano u kartonske korice, bez hrpta
 \$5 CiZaNSK: RIIF-16⁰-80
 317 ## \$a Na nasl. str. zapis: Vincy Capelli
 \$5 CiZaNSK: RIIF-16⁰-80
 318 ## \$a Pregledano
 \$f Dobro očuvano
 \$5 CiZaNSK: RIIF-16⁰-80
 \$n Restaurirati uvez
 \$c 1994 11 29
 321 ## \$a Jurić. Scriptorum, sv. 1/1, str. 347
 321 ## \$a Jozić, B.; B. Lučin. Bibliografija Marka Marulića, br. 8
 423 #1 \$1 2001#SaCarmen
 \$1 700#1\$Macareli\$bGirolamo
 423 #1 \$1 2001#SaEpigramma
 \$1 700#1\$Consorti\$bFrancesco de
 606 ## \$3 941125017
 \$a Moralna teologija
 \$y Hrvatska
 \$z 16. st.
 620 ## \$a Italija
 \$d Venezia
 675 ## \$a 241
 675 ## \$a 886.2-9
 686 ## \$a 36
 \$2 NSB
 700 #1 \$3 910312027
 \$a Marulić
 \$b Marko
 \$4 070
 \$4 290
 702 11 \$3 930513008
 \$a Consorti
 \$b Francesco de
 \$4 750
 \$4 075
 702 11 \$3 930513032
 \$a Vitali
 \$b Bernardino
 \$4 750
 702 11 \$3 210612136
 \$a Grasolarius
 \$b Jacobus
 \$4 075
 702 11 \$3 941129068
 \$a Capelli
 \$b Vincenzo
 \$4 390
 \$5 CiZaNSK: RIIF-16⁰-80
 801 #0 \$a HR
 \$b NSB, R
 \$g HR PPIAK
 980 ## \$b C
 990 ## \$a RIIF-16⁰-80
 990 ## \$a 62.775 (st. sig.)
 990 ## \$a SM.26.G.13. (st. sig.)
 2 pavyzdys
 Marko Marulić. Institutione del buono et beato vivere secondo l' essemplio de' Santi del Vecchio e Nuovo Testamento. Bergamo, 1583.
 00000iam0 2200000 45
 001 941202167
 100 ## \$a 19941202d1583 y0hrvy0191 ba
 101 1# \$a ita
 \$c lat
 102 ## \$a IT
 140 ## \$a a a b 1100
 141 ## \$a fb b0bb\$5CiZaNSK: RIIF-8⁰-61
 200 1# \$a Institutione del buono et beato vivere secondo l' essemplio de' Santi del Vecchio e Nuovo Testamento
 \$f composta da Marco Marulo da Spalato
 \$g e tradotta dalla latina nella italiana lingua, dal R.P. Maestro Remigio Fiorentino, dell' ordine de' predicatori
 205 ## \$a Di nuouo con diligenza ristampata, e da notabilissimi errori emendata, con l' aggiunta di una copiosa tavola, oltra quella delle principali materie
 210 ## \$a In Bergamo
 \$c apresso Comino Ventura
 \$d 1583
 215 ## \$a [20], 568, [4] str.
 \$c ilustr.
 \$d 8⁰ (19 cm)
 300 ## \$a Prijevod djela: De institutione bene vivendi per exempla sanctorum / Marko Marulić ; prev. Remigio Nannini
 300 ## \$a Jed. oblik autorova imena: Marko Marulić
 316 ## \$a Uvezano u šarene kartonske korice s kožnatim hrptom; na hrptu naljepnica: 53
 \$5 CiZaNSK: RIIF-8⁰-61
 318 ## \$f Dobro očuvano
 \$5 CiZaNSK: RIIF-8⁰-61
 \$a Pregledano
 \$c 1994 12 02

- 321 ## \$a Jozić, B.; B. Lučin. Bibliografija Marka Marulića, br. 77
 500 10 \$3 941202031
 \$a De institutione bene vivendi per exempla sanctorum
 \$m tal. prijevod
 606 ## \$3 941125017
 \$a Moralna teologija
 \$y Hrvatska
 \$z 16. st.
 620 ## \$a Italija
 \$d Bergamo
 686 ## \$a 36
 \$2 NSB
 700 #1 \$3 910312027
 \$a Marulić
 \$b Marko
 702 11 \$3 930705210
 \$a Nannini
 \$b Remigio
 \$4 730
 702 11 \$3 930806042
 \$a Ventura
 \$b Comino
 \$4 750
 801 #0 \$a HR
 \$b NSB, R
 \$g HR PPIAK
 980 ## \$b C
 990 ## \$a RIIF-8⁰-61
 990 ## \$a R 2558 (st. sig.)
 3 pavyzdys
 Marko Marulić. Sechs Buecher von Gedaechnuss wuerdigen Reden und Thatten oder Von Lehr und Underweisung das Leben wol und selig anzustellen nach form der Hailigen Lebens Altes und Newen Testaments. Dillingen, 1583.
 00000iam0 2200000 45
 001 941208106
 100 ## \$a 19941208d1583 y0hrvy0191 ba
 101 1# \$a ger
 \$c lat
 102 ## \$a DE
 140 ## \$a a a b 1100
 141 ## \$a b a0ea\$5CiZaNSK: RIIF-8⁰-319
 200 1# \$a M. Maruli Spalatensis Sechs Buecher. Von Gedaechnuss wuerdigen Reden und Thatten. Oder Von Lehr und Underweisung das Leben wol und selig anzustellen nach form der Hailigen Lebens Altes und Newen Testaments
 \$c Hochuonnoethen den gemainen Landpriestern
 dem Voelcklin darauss allerhand Materi Exempel fuerzutragen
 \$c auch den Klosterpersonen und sonst allen gemainen Masis und Weibspersonen so die wolgebanete Strass zum Himmel wandlen und selig werden woellen
 \$f in teutsche Spraach gebracht durch Hermann Baumgartern Burgern und Bischofflichen Fiscal zu[m] Augspurg
 210 ## \$a Getruckt zu Dillingen
 \$c durch Johannem Mayer
 \$d M.D. LXXXIII
 215 ## \$a [68], 964 str.
 \$c ilustr.
 \$d 8⁰ (22 cm)
 300 ## \$a Prijevod djela: De institutione bene vivendi per exemplasanctorum / Marko Marulić
 300 ## \$a Jed. oblik autorova imena: Marko Marulić
 300 ## \$a Got.
 300 ## \$a [Str. 3-7:] Dem hochwuerdigen Fuersten und Herrn Marquarden vom Berg Bischoffen zu Augspurg und Thumprobsten zu Bamberg meinem gnedigen Fuersten und Herrn ... / Hermann Baumgartern
 300 ## \$a Kazalo
 316 ## \$a Uvezano u kožnate korice s utisnutim ukrasima
 \$5 CiZaNSK: RIIF-8⁰-319
 316 ## \$a Na polešini prednje korice zapis na lat. jeziku
 \$5 CiZaNSK: RIIF-8⁰-319
 317 ## \$a Na poledini prednje korice zapis: Daruje Sveučilišnoj knjižnici: Ivan Kukuljević
 \$5 CiZaNSK: RIIF-8⁰-319
 318 ## \$a Pregledano
 \$f Dobro očuvano, hrpat djelomično oštećen
 \$5 CiZaNSK: RIIF-8⁰-319
 \$n Restaurirati uvez
 \$c 1994 12 08
 321 ## \$a Jozić, B.; B. Lučin. Bibliografija Marka Marulića, br. 78
 500 10 \$3 941205099
 \$a De institutione bene vivendi per exempla sanctorum
 \$m njem. prijevod
 606 ## \$3 941125017
 \$a Moralna teologija
 \$y Hrvatska
 \$z 16. st.
 620 ## \$a Njemačka
 \$d Dillingen
 686 ## \$a 36
 \$2 NSB
 700 #1 \$3 910312027
 \$a Marulić
 \$b Marko

- 702 11 \$3 941205102
 \$a Baumgartern
 \$b Hermann
 \$4 730
- 702 11 \$3 941205100
 \$a Mayer
 \$b Johann
 \$4 750
- 702 11 \$3 910724176
 \$a Kukuljević Sakcinski
 \$b Ivan
 \$4 320
 \$5 CiZaNSK: RIIF-8°-319
- 801 #0 \$a HR
 \$b NSB, R
 \$g HR PPIAK
- 980 ## \$b C
- 990 ## \$a RIIF-8°-319
- 990 ## \$a 62.856 (st. sig.)
- 990 ## \$a SM.27.B.22. (st. sig.)

Entitetų santykiai

Marko Marulić kūrinio *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum* trys kompiuterinių įrašų pavyzdžiai nustato šiuos santykius:

1. Santykiai tarp entitetų - kūrinys, ekspresija, manifestacija ir vienetas

- k₁ Marko Marulić kūrinys *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum*
- e₁ originalas lotynų kalba: *Marcus Marulus Spalatensis De institutione bene vivendi per exempla sanctorum*
- m₁ knyga išspausdinta Venecijoje 1506
- v₁ nepilno egzemploriaus savininkė Nacionalna i sveučilišna knižnica, buvęs savininkas: Vincenzo Capelli
- e₂ vertimas į italų kalbą: *Institutione del buono et beato vivere secondo l' essemio de' Santi ...*
- m₁ knyga išspausdinta Bergame 1583
- v₁ gerai išsaugotas egzempliorius, įrištas kartonu, savininkė Nacionalna i sveučilišna knižnica
- e₃ vertimas į vokiečių kalbą: *M. Maruli Spalatensis Sechs Buecher von Gedaechtnuss wuerdigen Reden und Thatten ...*
- m₁ knyga išspausdinta Dilingene 1583
- v₁ savininkė Nacionalna i sveučilišna knižnica, ši egzempliorius padovanojo bibliotekai Ivan Kukuljević Sakcinski

2. Asmens entiteto santykis su pirmosios grupės entitetais: kūrinium, ekspresija, manifestacija ir vienetu³.

2.1 asmuo - kūrinys (sukūrė)

- a₁ Marko Marulić
- k₁ *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum*
- k₂ *Carmen de doctrina Domini nostri Iesu Christi pendennis in cruce*
- a₁ Girolamo Macareli
- k₁ *Carmen*
- a₁ Francesco Consorti
- k₁ *Epigramma*

2.2 asmuo - ekspresija (atliko)

- a₁ Remigio Nannini (vertėjas)
- e₁ kūrinio *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum* vertimas į italų kalbą
- a₁ Hermann Baumgartern (vertėjas)
- e₁ kūrinio *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum* vertimas į vokiečių kalbą

2.3 asmuo - manifestacija (pagamino)

- a₁ Francesco Consorti (spaustuvininkas)
- a₂ Bernardino Vitali (spaustuvininkas)
- m₁ knyga išspausdinta Venecijoje 1506
- a₁ Comino Ventura (spaustuvininkas)
- m₁ knyga išspausdinta Bergame 1583
- a₁ Johann Mayer (spaustuvininkas)
- m₁ knyga išspausdinta Dilingene 1583

2.4 asmuo - vienetas (turi nuosavybę)

- a₁ Vincenzo Capelli (buvęs savininkas)
- v₁ egzempliorius NSK RIIF-16°-80 buvo V.Capelli nuosavybė
- a₁ Ivan Kukuljević Sakcinski (dovanojojas)
- v₁ egzempliorius NSK RIIF-8°-319 padovanojo bibliotekai Ivan Kukuljević Sakcinski

3. Dalykų santykiai

3.1 tema - kūrinys

- t₁ Moralės teologija
- k₁ *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum*

4. Entitetų ekspresija - ekspresija santykiai

- k₁ *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum*
 Marko Marulić
- e₁ autoriaus originalus tekstas lotynų kalba
 išverstas →
 ← vertimas
- e₂ į italų kalbą, italų vertimas
- e₃ į vokiečių kalbą, vokiečių vertimas

5. Kiti galimi santykiai

Tyrimo modelyje nėra apibrėžtas manifestacijos lygio santykis, kuris parodytų „kur pagaminta“.

Atliekant tyrimą ši problema buvo svarstoma, bet liko neišspręsta. Yra galimybė nustatyti papildomą tiesioginį ryšį tarp manifestacijos ir jau esančio vietos entiteto arba netiesioginį ryšį su manifestacija per asmenis ar kolektyvus. atsakingus už manifestacijos gamybą - spaustuvininkus arba leidėjus.⁴

Reikalavimai bibliografiniams įrašams

Įrašų pavyzdžių struktūra leidžia, atrinkus tam tikrus aprašo elementus ir paieškos pradmenis, išreikšti santykius

¹ Čia dera paminėti dar vieną tyrimo taikymo uždavinį - visų turimų ISBD leidimų naują analizę pagal tyrimo rezultatus (Madison, Olivia M.A. Standards in the light of new technologies : Functional requirements for bibliographic records // International cataloguing and bibliographic control 28, 1 (January/March 1999), p. 10). Ketinimas peržiūrėti visus ISBD, išskyrus ISBD(CI), buvo atidėtas būtent dėl to, kad nutarta laukti tyrimo rezultatų (Byrum, Jonh D. ISBDs: what they are and how they are used // International cataloguing and bibliographic control 23, 4 (October/December 1994), p. 71). Kai buvo paskelbti

tarp įvairių entitetų kiekvieno įrašo viduje (pavyzdžiui, vertėjo ir ekspresijos, gamintojo ir manifestacijos santykius) ir nustatyti atskirų įrašų ryšius (pavyzdžiui, naudojantis unifikuotos antraštės, autoriaus vardo paieškos pradmeniu). Taip struktūrizuoti įrašai turi atitikti funkcinis reikalavimus, kuriuos jiems kelia „Funkcinių reikalavimų bibliografiniams įrašams“ tyrimas, atsižvelgiant į vartotojų poreikius. Funkcinių reikalavimų reikia laikytis visų trijų entitetų grupių lygiu, sudarant galimybę rasti ieškomą kūrinį, identifikuoti visas jo ekspresijas bei manifestacijas, atrinkti konkrečią ekspresiją bei manifestaciją ir gauti būtent tą egzempliorių, kuris labiausiai atitinka vartotojo užklausa.

Iš kroatų k. vertė L. Buckienė

tyrimo rezultatai, pradėta derinti ISBD(M) su funkciniais reikalavimais bibliografiniams įrašams.

² UNIMARC guideline no. 3 : older monographic publications (antiquarian). Frankfurt am Main : IFLA UBCIM, 1996. 20 p.

³ Asmens entiteto santykis su pirmosios grupės entitetais įvardintas kiekvienam santykio tipui ir pateiktas skliaustuose.

⁴ Functional requirements for bibliographic records : final report / IFLA study group on the functional requirements for bibliographic records. München : Sour, 1998. P. 31.